

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/323/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514205585
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7514205585.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Feťkovej a sudcov JUDr. Ladislava Duditša a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcu: GENERAL FACTORING, a.s., so sídlom v Bratislave, Košická 56, IČO: 35 838 825, zastúpeného Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Michalská 14, proti žalovanému P. E., H.. XX.XX.XXXX, H. C. A. XXX, H. K. S. P., T. X. A.. S. N., T. X. K. E.P. P., za účasti na strane žalovaného Združenia spotrebiteľov Slovenska, o.z., so sídlom v Banskej Bystrici, Kráľa 7, IČO: 42 309 166, zastúpeného Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Janka Kráľa 7, o zaplatenie 2.719,69 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie č.k. 11C/191/2014 - 106 zo dňa 12.01.2016

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

N e p r i z n á v a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom označeným v záhlaví konanie do výšky 2.330,47 eura, úroku vo výške 17,70 % ročne zo sumy 2.338,95 eura od 22.12.2010 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.949,73 eura od 22.12.2010 do zaplatenia zastavil. Vrátil žalobcovi: GENERAL FACTORING, a.s., so sídlom Košická 56, 821 08 Bratislava, IČO: 35 838 825 súdny poplatok v sume 136,30 eura prostredníctvom prevádzkovateľa systému Slovenská pošta, a.s. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou doručanou súdu dňa 20.03.2014 proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 2.719,69 eura s príslušenstvom. Pred začatím pojednávania písomným podaním zo dňa 07.01.2016 vzal žalobný návrh voči žalovanému v časti istiny 2.330,47 eura, úroku vo výške 17,70 % ročne zo sumy 2.338,95 eura od 22.12.2010 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.949,73 eura od 22.12.2010 do zaplatenia späť a žiadal konanie v uvedenom rozsahu zastaviť. Vzhľadom na nepochybný dispozičný úkon žalobcu vo veci samej okresný súd rozhodol o zastavení konania v zmysle ust. § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) v časti. Výrok o vrátení súdneho poplatku z návrhu kráteného o 1 % odôvodnil okresný súd ust. § 11 Zákona o súdnych poplatkoch.

3. Vykonaným dokazovaním a po právnom posúdení veci podľa § 52 ods. 1, 3, § 53 ods. 4, § 54 ods. 2, Občianskeho zákonníka (č. 40/64 Zb.), § 2 písm. a) a b), § 4 ods. 1 - 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a § 92 ods. 7 a 8 zákona o bankách (č. 438/2001 Z.z.), mál okresný

súd preukázané, že právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s. so sídlom v Bratislave, Tomáškova 48, IČO: 00 151 653 uzavrel so žalovaným Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov v celkovej sume 33.900,- eur s poplatkom za poskytnutie úveru v sume pôvodne 0,- eur, poplatku za správu úveru v sume 50,- Sk mesačne, t.j. 1,65 eura, pri pevnej úrokovej sadzbe 17,70 % ročne v deň uzatvorenia zmluvy, výške splátok 902,- Sk mesačne k 10. dňu v kalendárnom mesiaci, v počte 60, so splatnosťou prvej splátky dňa 10.05.2006 a konečnou splatnosťou úveru dňa 10.04.2011. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010 došlo k postúpeniu pohľadávok pôvodným veriteľom postupcom Slovenskou sporiteľňou a.s. na postupníka - žalobcu.

4. Okresný súd právne uzavrel, že na postúpenie pohľadávky je potrebné aplikovať ust. § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, avšak pri bankových úveroch je potrebné rešpektovať aj ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách v súvislosti s identifikáciou predmetu zmluvy o postúpení pohľadávky. Pretože v konaní bolo preukázané, že k predčasnej splatnosti jednotlivých splátok úveru zo strany pôvodného veriteľa banka nedošlo, bolo potrebné v spore ustáliť, čo bolo predmetom Zmluvy o postúpení pohľadávok medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. ako bankou a žalobcom. V prípade bankových úverov ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách poskytuje dlžníkom zákonnú ochranu pred zhoršením ich situácie v záväzkovo-právnom vzťahu z bankového úveru. Zákonné ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách hneď v prvej časti prvej vety vyžaduje písomnú výzvu banky klientovi, ktorý je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku. Žalovaný bol v omeškaní dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splatením čo len časti svojho peňažného záväzku. Ak zákon hovorí o omeškaní klienta banky so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, potom sa nesplnená povinnosť klienta banky musí týkať splatných splátok úveru. Keďže ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách umožňuje banke postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou za predpokladu doručenia písomnej výzvy klientovi banky, a potom, čo je dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku. Okresný súd dospel k záveru, že v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, môže byť spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky). Vyplýva to napokon aj z prvej časti druhej vety § 92 ods. 8 zákona o bankách: „toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť (postúpenie pohľadávky), ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva,...“. Podľa názoru prvoinštančného súdu mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Tento záver vyplýva z gramatického a logického výkladu znenia citovaného ustanovenia, pretože zákonodarca zdôrazňuje peňažný záväzok klienta banky alebo časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník v omeškaní. Pod formuláciou „pohľadávka zodpovedajúca tomuto peňažnému záväzku“ treba rozumieť nesplácaný zročný dlh. Pripustením argumentácie žalobcu, že banka je oprávnená postúpiť celý úver po uplynutí 90 dní z omeškania dlžníka splácať zročné splátky by bolo nevyhnutné dospieť k záveru, že banka takýmto spôsobom môže postúpiť akýkoľvek „živý“ úver po uplynutí relatívne krátkej doby v porovnaní s dobou, na ktorú sa úverové vzťahy bežne uzatvárajú (v prejednávacom prípade bolo poskytnutie úveru dohodnuté na dobu 5 rokov) na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS, čo by bolo v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k vytvoreniu právne neúnosného stavu, kedy by sa spotrebiteľia, vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou neočakávane ocitli v zmluvnom vzťahu s iným - nebankovým subjektom. Tento postup by taktiež mohol byť v rozpore s požiadavkou vynakladania náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách. Okresný súd žiadnym spôsobom nespochybnil právo banky postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je však nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je však výlučným oprávnením banky, pričom toto oprávnenie môže banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky. V konaní nebolo preukázané, aby došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Ak mala byť predmetom postúpenej pohľadávky suma 2719,69 eura, potom je zrejmé, že pôvodný veriteľ, Slovenská sporiteľňa, a. s., ako banka postúpil zmluvou zo dňa 21.12.2010 nebankovej inštitúcii aj splátky nezročné, ale aj tak k predčasnej splatnosti nedošlo.

5. Predmetom zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 21.12.2010 na žalobcu bola neexistujúca pohľadávka, preto táto cesia je neplatnou. Okresný súd navyše zdôraznil, že z platobnej histórie úverového vzťahu vyplýva, že žalovaný sa do sústavného omeškania dostal už začiatkom účinnosti zmluvy, pričom banke bolo po určitom čase zrejmé, že dlžník tento úver dlhodobo nespláca a teda nepristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého úveru, len predpisovala splátky, poplatky a úroky. Preto s poukazom na nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Preskúmaním zmluvy o splátkovom úvere súd zistil, že výška úrokovej sadzby poskytnutého úveru bola stanovená na úrovni 17,70 % ročne, pričom však v zmluve ročná percentuálna miera nákladov je 9,81%. Je nemožné, aby RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere bola nižšia ako ročná úroková sadzba a rovnako je nemožné dohodnúť výšku RPMN, pretože táto je určovaná na základe zákonných kritérií. Z uvedeného by bolo možné usudzovať na bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru.

6. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Žalovaný mal v konaní úspech, ale trovy konania nežiadal. Združenie spotrebiteľov Slovenska, ktorý vystupoval v konaní ako vedľajší účastník na strane žalovaného, trovy konania nežiadal, navyše sa ani k žalobe nevyjadril. Preto súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

7. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca a odvolaním napadol tretí výrok rozsudku, ktorým žalobu v prevyšujúcej časti okresný súd zamietol a súvisiaci výrok o trovách konania. Uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., teda, že žalobcovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p., že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., že rozhodnutie okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. V dôvodoch odvolania žalobca namietal, že nesúhlasí so záverom týkajúcim sa nesprávnosti výpočtu RPMN a z tohto vyvodzovanej bezúročnosti a bezodplatnosti spotrebiteľského úveru. Uviedol, že ročná percentuálna miera nákladov RPMN na základe parametrov Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX a v zmysle právnych predpisov platných v čase podpísania zmluvy bola 9,81 %. To že okresný súd dospel k záveru, že hodnota RPMN predstavuje hodnotu 17,70 % zapríčinilo podľa odvolateľa najskôr to, že súd nepostupoval podľa vzorca platného v čase uzavretia zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX (dňa 09.05.2006). Zdôraznil, že zmena vzorca musela byť súdu známa, keď vzorec tvorí súčasť právneho poriadku. Súd potom mal poznať vzorec, ktorý pôvodne platil (bol daný zákonom). O zmene vzorca však súd v napadnutom rozsudku nič neuvádza. Navyše súd neuvádza nič ani o vzorci platnom a účinnom dňa 09.06.2005 (správne 9.5.2006). Právny predchodca žalobcu postupoval pri výpočte RPMN v čase uzavretia zmluvy správne a bol v súlade s platnými právnymi predpismi. Navyše súd v tejto súvislosti neuvádza ani len samotný vzorec, to čím je tento vzorec upravený, že bol zmenený a podobne. Navyše pri nerešpektovaní zákonom zverejneného vzorca výpočtu RPMN by banka porušila zákon, čím by narušila predmetnú zmluvu o úvere z pohľadu zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Preto postup právneho predchodcu žalobcu bol správny a nároku žalobcu nie je možné nevyhovieť s poukazom na údajné pochybenie pri stanovení RPMN. Žalobca má zato, že rozhodnutie okresného súdu je v tejto časti nepreskúmateľné.

9. Žalobca tiež namietal, že i odvolací súd sa má vysporiadať s argumentáciou, ktorú súd žalobca predostrel, poukazujúc na Dohovor, Ústavu SR a Listinu základných práv a slobôd a zároveň citoval rozhodnutia Ústavného súdu SR, Európskeho súdu pre ľudské práva, rozhodnutia Najvyššieho súdu SR. Tiež v dôvodoch odvolania namietal, že rozhodnutie okresného súdu bolo nepredvídateľné, keďže opomenul aplikáciu ustanovenia § 118 ods. 2 O.s.p. a tým došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom, konkrétne reagovať na úvahu okresného súdu. Podstata nesprávnosti rozhodnutia okresného súdu spočíva podľa žalobcu v nesprávnom právnom posúdení zákona o bankách, nesprávnom právnom posúdení zákona o spotrebiteľských úveroch, nesprávnom postupe a rozhodnutí okresného súdu z hľadiska jeho odôvodnenia, presvedčivosti a nepredvídateľnom postupe konajúcu súdu. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v treťom a štvrtom výroku zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a zaviazže žalovaného na zaplatenie sumy 389,22 eur, úroku z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 29,94 eur od 11.04.2010 do zaplatenia, zo sumy 29,94 eur od 11.05.2010 do zaplatenia, zo sumy 29,94 eur od 11.06.2010 do zaplatenia, zo sumy 29,94 eur od 11.07.2010 do zaplatenia, zo sumy 29,94 eur od 11.08.2010 do zaplatenia, zo sumy 29,94 eur od 11.09.2010

do zaplata, zo sumy 29,94 eur od 11.10.2010 do zaplata, zo sumy 29,94 eur od 11.11.2010 do zaplata, zo sumy 29,94 eur od 11.12.2010 do zaplata, zo sumy 29,94 eur od 11.01.2011 do zaplata, zo sumy 29,94 eur od 11.02.2011 do zaplata, zo sumy 29,94 eur od 11.03.2011 do zaplata, zo sumy 29,94 eur od 11.04.2011 do zaplata, náhrady trov konania spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku vo výške 23,- eur a trov právneho zastúpenia. Uplatnil aj trovy odvolacieho konania.

10. Žalovaný sa k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadril.

11. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016, ďalej len „CSP“), prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 380 ods. 1, 2 CSP z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 205 ods. 2 písm.) a v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

12. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 07.09.2017 o 12.05 hodine v pojednávacej miestnosti č. dv. 230/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia bolo zverejnené dňa 28.08.2017 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP a § 378 ods. 1 CSP.

13. Žalovaný podal odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (24.06.2016). Podľa ust. § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (t.j. 01.07.2016). Podľa § 470 ods. 2 prvá veta CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

14. Žalobca v podanom odvolaní uvádza odvolacie dôvody v zmysle § 205 ods. 2 písm. a), v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p. V zmysle CSP účinného v čase rozhodovania odvolacieho súdu ide o odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP.

15. Odvolací súd konštatuje, že rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť uplatnené odvolacie dôvody.

16. Pokiaľ odvolateľ namietal, že okresný súd v priebehu konania neoboznámil žalobcu s tým, že nepovažuje za preukázanú jeho aktívnu legitímáciu, čím opomenul aplikáciu § 118 ods. 2 O.s.p. a žalobcovi tak bola odňatá možnosť v priebehu konania zaujať postoj k tejto úvahe súdu, navrhnúť a predložiť relevantné dôkazy, čím došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom a porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, odvolací súd uvádza nasledovné:

17. Podľa § 100 ods. 1 veta tretia O.s.p. účinného v čase rozhodovania okresného súdu počas konania môže súd účastníkom uviesť, ako sa na základe doteraz tvrdených a preukazovaných skutočností javí právne posúdenie veci. Citované ustanovenie dávalo súdu iba možnosť účastníkom (stranám sporu), ako sa na základe doteraz tvrdených a preukazovaných skutočností javí právne posúdenie veci a nezakotvovalo povinnosť súdu pred rozhodnutím vo veci samej uviesť, ako vec právne posúdil.

18. V zmysle § 118 ods. 1 O.s.p. účinného v čase rozhodovania prvoinštančného súdu účastníci prednesú alebo doplnia svoje návrhy a predseda senátu alebo samosudca oznámi výsledky prípravy pojednávania. Podľa ods. 2 po vykonaní úkonov podľa ods. 1 predseda senátu alebo samosudca podľa doterajších výsledkov konania uvedie, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná a aj keď ich účastníci navrhli.

19. Z dôvodu predvídateľnosti postupu súdu a tým aj práva na spravodlivý súdny proces, ktorého porušenia sa žalobca v odvolaní dovoľáva, bola v § 118 ods. 2 O.s.p. zakotvená povinnosť sudcu uviesť účastníkom rozsah sporných a nesporných skutočností a dokazovania. Toto oboznámenie ako vyplýva z citovaného ust. § 118 ods. 2 O.s.p. malo prebehnúť po úvode prvého pojednávania. Účastníkom konania

mala byť tým vytvorená možnosť predvídať rozhodnutie súdu a tým prispôbiť uplatňovanie - realizáciu svojich procesných oprávnení.

20. Ako vyplýva z obsahu zápisnice z pojednávania 12.01.2016 prvoinštančný súd povinnosť v zmysle citovaného § 118 ods. 2 O.s.p. splniť ani nemohol, keďže ako žalobca, tak aj jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili, svoju neúčasť ospravedlnili a súhlasili s tým, aby súd konal a rozhodol v ich neprítomnosti. Rovnako sa nedostavil opatrovník žalovaného, u ktorého bolo doručovanie vykázané riadne a včas, nedostavil ani právny zástupca Združenia spotrebiteľov Slovenska OZ, ktoré vystupovalo v konaní ako vedľajší účastník na strane žalovaného, ktorý taktiež svoju neúčasť ospravedlnil.

21. Odvolací súd rovnako uzatvára, že postupom okresného súdu nebola odňatá žalobcovi možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., ani z dôvodu žalobcom uvedeného nedostatočného odôvodnenia rozsudku. Odôvodnenie rozsudku nevykazuje znaky arbitrárnosti a ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia podľa § 157 ods. 2 O.s.p.

22. Je síce dôvodná odvolacia námietka žalobcu, že právny predchodca žalobcu postupoval pri výpočte RPMN v čase uzavretia zmluvy správne a teda právny záver o bezúročnosti a bezodplatnosti spotrebiteľského úveru neobstojí.

23. Toto pochybenie okresného súdu však nemalo vplyv na správnosť rozhodnutia, pokiaľ súd v prevyšujúcej časti žalobu o zaplatenie sumy 389,22 eura spolu s príslušenstvom pohľadávky - úroku z omeškania zamietol.

24. Okresný súd správne vyložil ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách ak právne uzavrel, že pokiaľ banka pred postúpením pohľadávky nevyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru, postúpila splátky nezročné a preto predmetom zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 21.12.2010 bola na žalobcu postúpená neexistujúca pohľadávka, preto táto cesia je neplatnou a pre nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu žalobu vo zvyšnej časti správne zamietol.

25. K správnym skutkovým a právnym záverom okresného súdu dodáva odvolací súd nasledovné: Zákonná úprava postúpenia pohľadávky bankou alebo pobočkou zahraničnej banky (ďalej len „banka“) je obsiahnutá v zákone č. 483/2001 Z.z. o bankách o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej tiež len „zákon o bankách“ alebo „zákon č. 483/2001 Z.z.“), ako osobitná úprava (lex specialis) pred všeobecnou úpravou (lex generalis) o postupovaní pohľadávok v § 524 až § 530 Občianskeho zákonníka a to od nadobudnutia účinnosti aktuálneho zákona o bankách od 01.01.2002. Ust. § 92 ods. 8 (pred 01.01.2009 v ust. § 92 ods. 7) zákona o bankách upravuje zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Zákonom o bankách sú - odchylné od všeobecných pravidiel o postúpení pohľadávky v Občianskom zákonníku - sprísnené pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty takto: „Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu 87ac). toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom“. Z uvedeného vyplýva, že pre platné postúpenie pohľadávky banky musia byť splnené kumulatívne všetky podmienky upravené v § 92 ods. 8 zákona o bankách t.j. 1. pohľadávka banky môže byť postúpená, ak je splatná, a to až 2. po predchádzajúcej písomnej výzve a 3. omeškanie klienta so splnením postupovanej pohľadávky je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní.

26. Zákon o bankách (č. 483/2001 Z.z.) vo svojich ustanoveniach § 2 ods. 1 a 2 v spojení s § 3 ods. 1 a 2 a § 5 písm. b) a k) umožňuje bankám (teda držiteľom bankového povolenia) poskytovať úvery aj z peňažných prostriedkov získaných od iných osôb vo forme vkladov od verejnosti (čo je zákonom zakázané pre každý subjekt bez bankového povolenia), pričom v záujme znemožnenia obchádzania tejto zákonnej regulácie zákon o bankách v § 92 ods. 8 (pôvodne ods. 7) striktne reguluje možnosť postupovania pohľadávok z bankových úverov tak, aby nedochádzalo k postupovaniu ešte nespliatných pohľadávok z bankových úverov (teda z tzv. živých bankových úverov), ale banky (a pobočky zahraničných bánk) môžu postupovať svoje pohľadávky zodpovedajúce peňažnému záväzku či časti peňažného záväzku bankového klienta, s ktorým je bankový klient v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní aj napriek písomnej výzve banky (alebo pobočky zahraničnej banky), teda banky (aj pobočky zahraničných bánk) môžu postupovať svoje spliatné pohľadávky alebo spliatné časti svojich pohľadávok. Navyše, v prípade postúpenia pohľadávky banka ani pobočka zahraničnej banky (ako postupca) nie je zbavená svojich zákonných informačných povinností podľa ust. § 526 ods. 1 a § 528 ods. 1 Občianskeho zákonníka (č. 40/1964 Zb.) podľa ktorých každý postupca (teda aj banka a pobočka zahraničnej banky ako postupca) povinne musí postúpenie pohľadávky bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi.

27. Pretože ku dňu postúpenia pohľadávky Slovenskou sporiteľňou a.s. žalobcovi GENERAL FACTORING, a.s. nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej spliatnosti úveru, Slovenská sporiteľňa a.s. nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a žalobcovi v tomto spore chýba aktívna vecná legitímácia.

28. Žalobca v odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie poukazoval a k odvolaniu pripojil aj uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 24Co/330/2013 - 345 zo dňa 04.06.2014, ktorým zrušil rozsudok Okresného súdu Galanta a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom rozhodnutí riešil právnú otázku zospliatnenia úveru, ku ktorému malo dôjsť až po postúpení pohľadávky bankou a zaujal právny názor, že v postavení dlžníka sa nič nemení, či mimoriadnu spliatnosť vyhlási pôvodný veriteľ (banka alebo subjekt), na ktorý bola pohľadávka postúpená, ktorý je v plnom rozsahu viazaný pôvodne dojednanými zmluvnými podmienkami.

29. Odvolací súd uzatvára, že rovnaký právny názor, aký je prezentovaný v rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 3Co/323/2016 je aj v uznesení Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.05.2015 sp.zn. 6Co/203/2015, v uznesení Krajského súdu v Prešove z 29.05.2014 č.k. 6Co/119/2013 - 135 a rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.03.2015 č.k. 4Co/145/2014 - 341.

30. Odvolací súd preto v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti. Vecne správne rozhodol súd aj o trovách konania, preto v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil odvolací súd i tento výrok.

31. O nárok na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP.

32. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, žalovanému ani Združeniu trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

33. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).